ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Головою ГС «УАІТ»
наказ від 08.11.2026 № 2611-08/1-в
Галушко В. О.

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації вчителів німецької мови та зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти (вхідний рівень німецької А2+/В1) «СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ПРАКТИКИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЗА КНИГОЮ «DAS SCHLOSS» (B1)»

Запоріжжя – 2026

Розробник(и): Громадська спілка «Українська асоціація інноваційних технологій» (Уваров Д. Ю., Галушко В. О.)

Напрям підвищення кваліфікації: мовно-комунікативна компетентність; читання художньої літератури мовою оригіналу (поза експериментальним проєктом).

Основа програми: програму розроблено поза експериментальним проєктом «Гроші ходять за вчителем» (постанова КМУ № 800) з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR), навчальних програм з іноземних мов і зарубіжної літератури для закладів загальної середньої освіти та мовно-комунікативної й предметно-методичної компетентностей професійного стандарту «Вчитель ЗЗСО» (наказ МОН № 1225).

Термін дії програми: з 08.11.2026 до 31.12.2030 року.

© ГС «Українська асоціація інноваційних технологій», 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Читання художнього тексту мовою оригіналу підтримує мовну компетентність учителя німецької мови, а вчителеві зарубіжної літератури дає досвід роботи з твором без посередника-перекладу. «Замок» Франца Кафки належить до ключових творів модернізму, які розглядають у курсі зарубіжної літератури, проте оригінал складний для самостійного читання.

Курс поєднує адаптований переказ рівня B1 з рядками оригіналу, озвучку кожного абзацу, переклад кожного слова й інтерактивні тренажери. Учитель відпрацьовує лексику й граматику в контексті та отримує прийоми роботи з уривками на уроці. Повний текст усіх 20 розділів з перекладом відкритий як додатковий матеріал для подальшого читання.

Цільова група: вчителі німецької мови та зарубіжної літератури закладів загальної середньої освіти; вхідний рівень німецької A2+/B1 (самооцінювання за дескрипторами CEFR на початку курсу).

Обсяг (тривалість): 30 год (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: програму розроблено поза експериментальним проєктом «Гроші ходять за вчителем», реалізується відповідно до постанови КМУ від 21.08.2019 № 800. Навчання повністю асинхронне на освітній платформі суб'єкта підвищення кваліфікації (кабінет курсу): адаптований переказ роману рівня B1 з рядками оригіналу, озвучка кожного абзацу з підсвічуванням слів, переклад абзацу й кожного слова за дотиком, словник курсу з родом іменників, «Мій словник», картки слів, вправи на пари й пропуски з автоматичною перевіркою, тест розділу й підсумковий тест. Поза годинами програми: повний оригінальний текст усіх 20 розділів роману з перекладом абзаців і слів. Пояснення українською, текст німецькою. Доступність: робота на телефоні, планшеті й комп'ютері, темна тема, озвучка за кнопкою. Доступ до кабінету один рік. Персональні дані учнів не використовуються.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна): асинхронно, у зручному для слухача графіку на освітній платформі суб'єкта підвищення кваліфікації; консультації викладача за запитом.

Мета підвищення кваліфікації: розвиток в учителів німецької мови та зарубіжної літератури здатності читати й розуміти художній текст німецькою мовою рівня B1 на матеріалі роману Ф. Кафки «Замок», розширення словникового запасу й використання уривків твору в освітньому процесі.

Завдання підвищення кваліфікації:

– ознайомити з сюжетом, героями й художніми особливостями роману «Замок» у контексті творчості Кафки й модернізму

– розвинути навичку читання й розуміння зв'язного художнього тексту німецькою мовою рівня B1

– розширити словниковий запас (тематична лексика роману, рід іменників, сталі вислови)

– сформувати навичку самостійного читання оригіналу з цифровими інструментами (озвучка, переклад слова, картки)

– ознайомити з прийомами використання уривків твору на уроці німецької мови й зарубіжної літератури

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН від 29.08.2024 № 1225):

– А1. Мовно-комунікативна компетентність: А1.3 (у частині іноземної мови): А1.3.У1. Висловлювати іноземною мовою власні думки, бажання, наміри, а також пояснювати свої дії в освітньому процесі, професійному спілкуванні; А1.3.В1. Підтримувати належний рівень володіння іноземною мовою, необхідний для виконання професійної діяльності

– А2. Предметно-методична компетентність: А2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти

– А3. Інформаційно-цифрова компетентність: А3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності; А3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси

Очікувані результати підвищення кваліфікації: після завершення навчання за програмою слухачі зможуть:

– пояснювати зміст розділів роману «Замок», мотиви вчинків героїв і роль образу Замку

– інтерпретувати зміст адаптованого тексту рівня В1 і рядків оригіналу (у тесті розділу й підсумковому тесті не менше 60 % правильних відповідей)

– використовувати лексику роману з правильним родом іменників (тренажери тем виконано не нижче 60 %)

– визначати значення слова в контексті й добирати доречний переклад

– добирати уривки роману й питання до них для уроку німецької мови або зарубіжної літератури

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: оцінювання накопичувальне, за 100-бальною шкалою, автоматичне на освітній платформі: тренажери тем до 40 балів (тема зарахована, якщо її тренажери виконано з результатом не нижче 60 %); тест розділу (8 питань, 2 спроби, 60 % відкриває підсумковий тест) до 30 балів; підсумковий тест (30 питань, 2 спроби, зараховується кращий результат) до 30 балів. Прохідний бал 60. Критерії для вправ: розуміння змісту прочитаного, правильний вибір слова й форми, відповідність перекладу контексту. Слухач бачить результат і правильну відповідь

одразу після кожної вправи. Читацький щоденник (за бажанням) не оцінюється балами, його переглядає викладач і дає короткий відгук.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації відповідно до встановленого зразка обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС, який видає ГС «УАІТ»; відомості вносяться до платформи «Вектор». Сертифікат не підтверджує рівень володіння мовою за CEFR.

Вартість: 200 грн для одного слухача (доступ до курсу один рік).

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Лекції: вступ до кожної теми (зміст розділу, автор і контекст, мовні особливості). Практичні: читання з озвучкою й перекладом кожного слова, інтерактивні тренажери з автоматичною перевіркою. Самостійна робота: повторення слів у картках, перечитування, «Мій словник». Підсумковий захід: підсумковий тест.

Зміст програми складається з 2 модулів та 9 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання слухачі складають підсумковий тест. Максимальна кількість балів 100. Прохідний бал 60. Учасники, які успішно пройшли навчання, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них лекційні заняття 4,5 год, практична робота 20,25 год, самостійна робота 4,5 год, контрольні заходи 0,75 год.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
МОДУЛЬ 1. Прибуття і перші кроки в селі					
Тема 1.1. Прибуття вночі (Ankunft in der Nacht)	0,5	2,25	0,5	–	3,25
Тема 1.2. Землемір (Der Landvermesser)	0,5	2,25	0,5	–	3,25
Тема 1.3. Помічники і посланець (Die Gehilfen und der Bote)	0,5	2,25	0,5	–	3,25
Тема 1.4. Фріда в Панському дворі (Frieda im Herrenhof)	0,5	2,25	0,5	–	3,25
Тема 1.5. Сільський староста (Beim Gemeindevorsteher)	0,5	2,25	0,5	–	3,25
Разом за модулем	**2,5**	**11,25**	**2,5**	**–**	**16,25**
МОДУЛЬ 2. Бюрократія, історії мешканців і фінал					
Тема 2.1. Шкільний сторож (Der Schuldiener)	0,5	2,25	0,5	–	3,25
Тема 2.2. Історія Амалії (Die Geschichte von Amalia)	0,5	2,25	0,5	–	3,25

Тема 2.3. Нічна розмова з Бюргелем (Nachts bei Bürgel)	0,5	2,25	0,5	–	3,25
Тема 2.4. Незавершений роман (Ein Roman ohne Ende)	0,5	2,25	0,5	–	3,25
Разом за модулем	**2**	**9**	**2**	**–**	**13**
Підсумкові заходи	–	–	–	0,75	0,75
Усього	**4,5**	**20,25**	**4,5**	**0,75**	**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Прибуття і перші кроки в селі

Тема 1.1. Прибуття вночі (Ankunft in der Nacht)

Кафка й історія роману, як працювати з курсом (озвучка, переклад слова, картки), самооцінювання за CEFR. Читання: прибуття К. у село. Лексика села й дороги; рід іменників. Картки, пари, пропуски.

Тема 1.2. Землемір (Der Landvermesser)

Хто такий К. і навіщо він прийшов; перша телефонна розмова із Замком. Претерит у розповіді. Картки, пари, пропуски.

Тема 1.3. Помічники і посланець (Die Gehilfen und der Bote)

Артур, Єремія й Варнава, лист від Кламма. Лексика листа й наказу, модальні дієслова. Картки, пари, пропуски.

Тема 1.4. Фріда в Панському дворі (Frieda im Herrenhof)

Фріда, корчма й чиновники. Опис людини й місця, закінчення прикметників. Картки, пари, пропуски.

Тема 1.5. Сільський староста (Beim Gemeindevorsteher)

Бюрократія як тема роману, помилка з викликом землеміра. Лексика установи й документа, складні іменники. Картки, пари, пропуски.

МОДУЛЬ 2. Бюрократія, історії мешканців і фінал

Тема 2.1. Шкільний сторож (Der Schuldiener)

К. працює в школі, учитель і діти. Шкільна лексика, наказовий спосіб. Картки, пари, пропуски.

Тема 2.2. Історія Амалії (Die Geschichte von Amalia)

Розповідь Ольги, відмова Амалії й покарання родини. Непряма мова, Konjunktiv у розповіді. Картки, пари, пропуски.

Тема 2.3. Нічна розмова з Бюргелем (Nachts bei Bürgel)

Довгі речення Кафки: як їх читати; підрядні речення й порядок слів. Картки, пари, пропуски.

Тема 2.4. Незавершений роман (Ein Roman ohne Ende)

Фінал, якого немає; інтерпретації роману. Уривок на уроці: добір фрагмента, питання на розуміння, словникова робота. Тест розділу; читацький щоденник за бажанням.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Самооцінювання рівня читання за дескрипторами CEFR на початку й наприкінці курсу.

2. Читацький щоденник: 10 слів і висловів з роману, герой, думка про твір (за бажанням, без балів).

3. Добір уривка роману й трьох питань до нього для свого уроку.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Чому К. так і не потрапляє до Замку?

2. Як читати довге німецьке речення: з чого почати?

3. Який уривок роману Ви використали б на уроці й навіщо?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 (дата звернення: 08.10.2026).

2. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20 (дата звернення: 08.10.2026).

3. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова КМУ від 21.08.2019 № 800. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-п (дата звернення: 08.10.2026).

4. Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти : постанова КМУ від 05.11.2025 № 1439. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1439-2025-п (дата звернення: 08.10.2026).

5. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п (дата звернення: 08.10.2026).

6. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/93546/ (дата звернення: 08.10.2026).

Основна література

1. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Companion Volume. Strasbourg, 2020. URL: https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages (дата звернення: 07.11.2026).

2. Goethe-Institut. Deutsch unterrichten: Materialien für Lehrkräfte. URL: https://www.goethe.de/de/spr/unt.html (дата звернення: 07.11.2026).

3. Kafka F. Das Schloss. München : Kurt Wolff, 1926. URL: https://www.projekt-gutenberg.org/kafka/schloss/ (дата звернення: 07.11.2026).

Додаткова література

1. Projekt Gutenberg-DE. URL: https://www.projekt-gutenberg.org (дата звернення: 07.11.2026).